

LBRIS

We know
books

Nadine de Rothschild

Codul bunelor maniere

Traducere de
Cristina Ardelean

București, 2024

Cuprins

În loc de cuvânt înainte / 7

I. Știința de a trăi cu tine însuși / 11

Eleganța feminină / 13

Ce purtăm? / 14

Sfaturi utile / 18

Accesoriile / 18

Sfaturi pentru o tânără fată / 27

Feminitatea / 29

Eleganța masculină / 31

Ce ar trebui să conțină garderoba masculină? / 31

Accesoriile / 33

Sfaturi pentru un bărbat tânăr / 36

II. Artă de a trăi marile evenimente ale vieții / 39

Logodna / 39

Căsătoria / 42

Totul despre căsătorie / 42

Uniunea consensuală / 52

În așteptarea unui copil / 55

Vin sărbătorile / 61

Petrecheri și aniversări / 67

Evenimente nefericite / 69

III. Să trăim în armonie cu familia / 77

Arta de a trăi în cuplu / 78

Învăță să trăiești cu socrii / 80

Nora și ginerele / 81

Educația copiilor / 82

Adolescenții și cunoașterea regulilor vieții de
societate / 92

Și copiii se îndrăgostesc / 97

Exercițiul toleranței / 100

IV. Arta de a trăi cu ceilalți / 103

Personalul angajat / 103

Formula au-pair / 106

Portarul / 107

Bacșișul, gratificația, recompensa / 108

Eu și prietenul meu necuvântător / 109

Clienți și servicii / 111

Puterea banilor / 116

O rază de speranță / 120

Cum să trăim cu ceilalți / 125

V. Arta de a comunica / 129

Arta de a vorbi / 129

Arta conversației / 131

Arta de a ști să taci / 132

A încheia o conversație / 133

Arta discursului / 134

A trăi ca un european / 135

Viața fără telefon? / 136

Arta de a scrie o scrisoare / 142

Cărțile de vizită / 161

Cărțile poștale / 164

Felicitările / 166

Comunicarea prin e-mail / 172
Arta de-a trăi cu internetul / 174

- VI. Arta de a primi și de a fi invitat / 175
Sfaturi pentru o tânără gospodină / 176
Invitații și invitați / 178
Alegerea invitaților / 180
Cum aranjăm masa / 181
Decorarea mesei de Crăciun / 186
Așezarea oaspeților la masă / 186
Meniul / 188
Primirea invitaților / 192
Cocktailurile și băuturile aperitive / 193
La masă / 196
La sfârșitul mesei / 205
Organizarea cocktailurilor și a
meselor-bufet / 207
Băuturi / 212
Vinurile / 212
Week-end între prieteni / 218
Învață să oferi și să primești flori / 222
Să fii florar / 226

- VII. Unde sunt manierele de altădată? / 229
Prezentările / 230
Bunele maniere la restaurant / 236
Arta de a ține regim / 240
Timpul liber / 243
Cum te porți în societate / 244
Arta de a ne stăpâni enervarea și furia / 247
A ști să te oprești din fumat / 250
Egocentrismul / 252
Afirmarea talentului literar / 253
A ști să îmbătrânești frumos / 254
A ști să minți / 256

Sinceritatea / 257
Iertați-mi stângăciile / 258
Despre gafe / 259
Ipocrizia / 259
Lingușirea / 260
Familiarismele / 260
A ști să ceri cu împrumut / 261
A împrumuta bani? / 262
Arta de a fi un bun cetățean / 263

VIII. Arta de a trăi amoruri secrete / 267

Soțul infidel / 267
Soția infidelă / 276
Relațiile homosexuale / 285

IX. A ști să călătorești / 289

A ști să-ți faci și să-ți desfaci valizele / 290
Arta de a călători / 295
A ști să călătorești cu autocarul / 299
Motocicliștii / 299
A ști să călătorești cu trenul / 300
A ști să călătorești cu avionul / 301
A ști să călătorești cu vaporul / 303
A ști să trăiești la hotel / 304
Arta de a-ți petrece concediul / 308
Călătorul perfect / 311

I

Știința de a trăi cu tine însuși

Cui îi datorați gesturi de maximă politețe? Nu ghi-ciți? Ei bine, dumneavoastră înșivă. Da, dumneavoastră, bineînțeles! Cu cât aveți mai mult respect față de propria persoană, cu atât mai mult îi veți respecta pe ceilalți. Nu putem avea respect pentru altcineva dacă, în primul rând, nu ne respectăm pe noi înșine.

Construiți o imagine favorabilă și pozitivă despre dumneavoastră, acest lucru vă poate schimba viața.

Cum să vă respectați?

În toate modurile posibile.

Să începem cu ce este mai simplu: considerați-vă ca fiind o persoană specială, unică, demnă de toată atenția.

Considerați-vă demnă de tot ce este mai bun și nu vă mulțumiți cu resturi, cu fraze de genul: „Las' că merge și așa!” Nu, așa nu merge! Aveți grijă de dumneavoastră, îndepliniți-vă dorințele, oferiți-vă bucurii simple. Am remarcat adesea că, spre deosebire de bărbați, foarte atenți la plăcerile lor, femeile sunt nemi-loase cu ele însele, se pedepsesc, acceptă privațiuni și

limite. Cu cât mai mult oferă celorlalți, cu atât mai puțin se gândesc la ele.

Nu apăreți niciodată într-o rochie pătată, șifonată, cu părul nearanjat, nici chiar în fața celor mai buni prieteni. Ați remarcat că atunci când ești prost îmbrăcat se instalează o stare cronică de scepticism? Eterna întrebare: „La ce bun?” revine obsedant. „La ce bun să mă îmbrac altfel?”, „La ce bun să ies?”, „La ce bun să călătoresc?”, „La ce bun să mai trăiesc?”

Or, o deviere de la regulile eleganței sau, pur și simplu, de la minima igienă (cine nu cunoaște meritele indubitabile ale unui duș zilnic?) antrenează rapid și alte devieri. Mai puțină rigurozitate în alegerea hainelor, a încălțăminteii, va însemna și mai puțină rigoare morală. Cu cât renunțăm la mai multe, cu atât avem mai puține motive de a fi mulțumiți de noi înșine.

Nu ofer ceai invitaților într-o cană ciobită. Ceea ce nu fac pentru un străin nu voi face nici pentru mine însămi.

Dacă în această seară cinați singură, înainte de a ajunge acasă cumpărați-vă o floare, o prăjitură bună, ceva care să vă facă plăcere. Și dacă vi s-a terminat parfumul, nu așteptați ziua de naștere în speranța că cineva se va gândi să vă ofere unul!

Nu așteptați, viața trece prea repede! Fiți o femeie care își satisface din plin dorințele, fiți strălucitoare, radiati de fericire chiar dacă sunteți singură. A depinde de altul este atât de riscant! Aveți grijă de dumneavoastră, puteți face asta, sunteți puternică! Aveți deja grijă de copii, de soț, de părinți. Aveți aceleași îndatoriri și față de dumneavoastră.

Și mai ales, nu vă compătimiți. Nu e cazul să vă complăceți într-o atmosferă alcătuită exclusiv din griji, necazuri, probleme de sănătate, de birou și de familie.

Nu aveți de câștigat nimic dacă vă comportați astfel. Vă pierdeți și ultima brumă de curaj. O dificultate, un eșec, o situație neplăcută, o partidă pierdută pot fi învinse, dacă ai voința de a ți le asuma.

Când comiteți o eroare – și cui nu i se întâmplă asta? – nu vă judecați prea aspru. Nu vă acuzați de incompetență, diletantism, neglijență și incapacitate. Țineți minte ce spunea Spinoza: „Căința este o a doua greșală”. Acceptați-vă așa cum sunteți! Prețuiți-vă așa cum sunteți! Rezultat al educației și al vieții pe care o duceți.

Secretul de a trăi în armonie cu sine poate fi rezumat astfel: „Iubește-te pe tine însuși!”

Eleganța feminină

Într-o seară, la un dineu, am întrebat câțiva prieteni ce cred despre cartea mea.

Serge, scriitor și estetic cunoscut, mi-a răspuns fără ezitare: „Nadine, dacă i-ai învăța pe oameni să fie curați și corect îmbrăcați, dacă aspectul lor exterior nu ar mai fi o ofensă adusă bunului gust, ai face, fără îndoială, o minune”.

Iată-mă deci angajată într-o misiune imposibilă. Nu am nici cea mai mică intenție de a schimba lumea, de a modela moravurile sau de a introduce reguli și norme noi. De altfel, cine s-ar hazarda să o facă?

Pur și simplu mă alătur predecesorilor mei, în speranța de a vă câștiga de partea mea și de a vă face să aderați la tagma celor cărora nu le este străină eleganța.

Teatrul clasic este individualizat prin caracteristicile știute: unitate de timp, de loc și de acțiune.

Eleganța se supune regulilor vârstei, orei și împrejurărilor. Moda înseamnă, oare, eleganță?

Să luăm ca exemplu o rochie. Îmbrăcată de o fată tânără, o veți găsi sublimă, dar pe o femeie de patruzeci de ani poate părea ridicolă. O haină nu există prin ea însăși. Ea se supune legii lichidelor: va lua, de bună seamă, forma corpului care o îmbracă.

Dacă nu mai aveți douăzeci de ani, nu ieșiți seara îmbrăcată în bluză sport, nici în jeans. Iar dacă sunteți invitată la o cununie, chiar dacă are loc la prânz, trebuie să purtați o rochie elegantă.

A urma orbește tendințele modei poate duce la excese și poate denota o acută lipsă de imaginație și de originalitate.

Președintele Republicii nu părăsește Parisul până pe 14 iulie, pentru a asista la parada militară de pe Champs-Élysées. Pasionatele de design vestimentar revin la Paris pe 23 iulie, chiar și de la capătul pământului, pentru a asista la fascinantele prezentări de modă.

Fiecare cu parada lui!

Și eu urmez linia modei, dar cu pași mici. Rămân fidelă creațiilor lui Pierre Cardin, care mă reprezintă. De ani de zile le fac și le refac în culori și țesături diferite.

Ce purtăm?

Recitind această carte, scrisă în urmă cu unsprezece ani, am realizat cât de schimbătoare este moda. Rochia scurtă, cu croială clasică, pe care o recomandam ca fiind o piesă aproape indispensabilă din garderoba oricărei femei, s-a transformat într-un taior-pantaloni, devenit aproape uniformă. Caut în zadar printre

numeroasele femei care fac parte din guvern una care să-și arate pulpa piciorului. Nici una. Ce păcat!

Moda se schimbă atât de repede, încât sfaturile pe care îmi permit să le dau riscă să fie... demodate în câteva luni. De aceea mă voi limita doar la unele reguli de bază.

Nu voi vorbi nici despre pulovere, nici despre tricouri, nici despre fuste, și aproape că nu voi pomeni de accesorii. Las acest subiect pe seama caselor de modă și a designerilor care vă vor ghida cu mare plăcere la începutul fiecărui anotimp.

Rochiile

Nu cantitatea, ci calitatea contează. Este mai bine să aveți o singură rochie cu o croială relativ simplă și de o calitate ireproșabilă decât să aveți trei rochii banale și neinteresante. Când sunteți sigură de haina pe care o purtați, vă simțiți mai dezinvoltă, mai naturală. Dacă aveți o garderobă modestă, alegeți culori închise pentru iarnă: negru, gri, bleumarin, verde închis, roșu, dar și alb sau culori pastelate și calde (roz, bleu, verde pal). Vara puteți purta haine în toate culorile curcubeului, cu imprimeuri variate și îndrăznețe, fără a uita însă albul și negrul, care sunt mereu în vogă.

Rochia neagră

De patruzeci de ani, rochia neagră este de neînlocuit, o adevărată resursă nepuizabilă de eleganță și de bun gust. Purtată de tânăra de optsprezece ani, dar și de doamnele trecute de prima tinerețe, o rochie neagră pune cel mai bine în valoare și se asortează cu orice: curea, pantofi, geantă, fulare în aproape toate culorile (roșu, bleu, maro, verde, galben, violet, alb, turcoaz).

Negrul nu exclude nici o altă culoare și este singura culoare care se potrivește cu toate bijuteriile, indiferent de forma, culoarea sau materialul din care sunt confecționate.

În ce moment al zilei putem purta o rochie neagră? Oricând, începând cu ora nouă dimineața, însă nu rochii din satin, mătase, dantelă, tafta sau catifea. Nu există nici o oră anume pentru jersey, stofă, țesături de lână, in sau cânepă, gabardină, cașmir, bumbac, poplin...

Taioarele (cu fustă sau pantalon)

Baza unei garderobe o constituie taiorul. Trebuie să avem cel puțin trei taioare: unul sport, unul pentru prânz și altul pentru seară, de preferință negru. Pentru zi, taioare clasice din tweed, jersey, lână, tricotat, uni, pepit, ecosez, cu model tip brăduț și carouri.

Rochia de seară

Dacă rochia neagră scurtă are șic și eleganță, rochia neagră de seară din catifea sau dantelă își face anul acesta o intrare triumfală la Casa de Modă Saint-Laurent. Pe timpul verii, o rochie de seară trebuie să fie o sărbătoare de culori, un foc de artificii.

Bluzele

Pentru zi se poartă poplin, șifon, jersey, mătase. În timpul verii – in, bumbac, vâscoză. La prânz, texturi ușoare, fluide, satin, mătase imprimată, iar la un dineu elegant, crêpe de Chine, muselină, damasc, brocart, mătase.

Pantalonii

Toate femeile poartă pantaloni. Dar numai femeile înalte (1,70) și suple ca o liană, sunt elegante în pantaloni. Confortul pe care îl conferă te îndeamnă să cedezi ispitei. Nici eu nu am scăpat!

Blugii

Adaptabili oricărui gen de ținută, blugii au devenit uniforma mondială. Au căpătat valoare de lege, de instituție. Bărbați, femei, copii, bebeluși, bătrâni, vagabonzi sau miliardari i-au purtat, îi poartă și îi vor purta. Nu se poate să te revolți, să lupți, să protestezi împotriva unei instituții.

Mantourile

Cuvântul aproape că a dispărut din vocabularul tinerilor. Mantoul a fost înlocuit de geaca matlasată.

Dar o femeie elegantă va avea mai multe mantouri în garderoba sa:

- unul sport, cu cordon sau fără, din păr de cămilă, maro, verde închis, roșu sau bej.
- unul elegant negru, gri antracit sau roșu aprins.
- unul din gabardină bej, maro, verde oliv. Poate fi și îmblănit.
- un trenchi (stil Burberry's).

Pelerina

Din lână sau din cașmir, moale, călduroasă, lejeră, ea trebuie să fie un element nelipsit din garderoba oricărei femei.

Blănurile

Geaca, jacheta trei sferturi și mantoul sport se pot purta dimineața. După-amiaza și seara se vor purta blănuri luxoase cu croieli sofisticate.

Sfaturi utile

- Când vă așezați pe un scaun nu vă ridicați rochia sau mantoul.

- Când vă duceți să vă cumpărați o haină, e bine să fiți însoțită de soțul dumneavoastră, ale cărui sfaturi sunt discrete și sigure. Femeile se îmbracă după gustul altor femei, dar vor să placă bărbaților.

- Când probați o haină, descălțați-vă, dacă nu o îmbrăcați pe cap, astfel veți evita să-i agățați tivul cu tocul pantofului sau să o murdăriți. Înainte de a încerca o bluză sau o rochie, pentru a nu lăsa urme de ruj sau de machiaj, cereți vânzătoarei o bucată de pânză pentru a vă acoperi fața. Veți fi scutită de o eventuală neplăcere.

Accesoriile

Acord o mare atenție accesoriilor, încălțăminteii și genților. Ca o romantică ce sunt, salut revenirea pălăriilor. Ador voaletele, pălăriile cu boruri largi, dar și înguste, eșarfele și pelerinele. Singurele fantezii pe care mi le permit sunt bijuteriile (pe care le port la orice oră din zi) veritabile sau gablonțurile.

Pălăriile

Ador pălăriile și le port atât iarna cât și vara. Le cumpăr de pretutindeni, cu o singură excepție: Londra. Acolo pălăriile sunt de o urâțenie ieșită din comun.

Iarna, toca de blană înfrumusețează chiar și un chip comun, conferindu-i un farmec aparte, à la Anna Karenina. Toca neagră rămâne pentru mine un accesoriu vestimentar prin excelență feminin. O pălărie „de gangster” va însoți o ținută sport. Vara, a revenit moda hippie cu pălării de paie sau material textil, împodobite cu eșarfe și flori aplicate. În plus, pălăria este cea mai bună soluție pentru a te scuti de coafatul zilnic.

Încălțăminte

Se spune că linia piciorului poate trezi dorințe și fantasmе erotice. Posibil. Dar cu siguranță încălțăminte pune în valoare frumusețea piciorului și armonia unei ținute elegante. Indiferent cât de elegantă și sofisticată ar fi vestimentația, încălțăminte este un detaliu asupra căruia trebuie să ne concentrăm atenția. Un toc scâlciat, un vârf zgâriat năruiește reușita oricărei ținute.

Comodă, practică, frumoasă și durabilă, fără nici cea mai mică pată de murdărie, încălțăminte nu trebuie să fie nici prea largă nici prea strâmtă, nici prea joasă, nici prea înaltă, pentru a nu vă dezechilibra mersul și a vă face ridicolă.

Spre deosebire de geantă, pantofii trebuie să fie în aceeași culoare cu rochia sau taiorul. Pantofii Chanel, bej cu negru, au avantajul de a se asorta la toate ținutele.